

CESTA

**občasník
Farního sboru
Českobratrské církve evangelické
v Kladně
květen 2018**

www.e-kostel.cz

Bez duše

by měla existovat pouze kola
a přesto to až křičí, volá,
že bloudí kolem, ač vše vidí,
tolik bezdušových lidí.

Každý kousek lásky,
který můžeš z okamžiků poskládat,
do kytice, do obrázku – a pak dát,
zalátat však může rychle
ty, co mají duše píchlé.

Jan Matějka

Kam chodíte přemýšlet? Aneb k čemu je nám kostel

“Vzpomínám na to a duši vylévám v sobě, jak jsem se v čele zástupu brávil k Božímu domu, jak zvučně plesal a vzdával chválu hlučící dav, když slavil svátek.”
Ž 42, 5

Když jsme se učili češtinu na Střední průmyslové škole strojnické v Pelhřimově, jeden můj kamarád z Angoly si nemohl vzpomenout, jak se řekne česky takové místečko, které patří do každého domu. Chtěl se zeptat učitelky, a jelikož jsme měli zákaz mluvit jinak než česky, musel svoji otázku formulovat česky. Ptal se tedy učitelky: *“Paní učitelko, prosím vás, jak se říká takové místnosti, kam se chodíme soustředit? Konáme tam nějakou potřebu a přemýšlíme o životě.”* Možná už víte nebo tušíte, co měl kamarád na mysli. Šlo mu samozřejmě o WC, česky záchod.

A víte, co napadlo učitelku? Prvně ji napadl kostel, vyslovila to slovo, ale nám to nic neříkalo. Proto namalovala na tabuli dům. Když kamarád čekal, že učitelka v tom domě znázorní WC, tak tam místo toho připojila kříž a jiné křesťanské symboly. Hned nám došlo, že učitelka maluje kostel, Boží chrám. Třídou se proneslo: templo de Deus, God's Templ, le temple de Dieu. Nzo ya Nzambi, Бурханы сүм, ព្រះវិហាររបស់ព្រះ, ພະອົງຫານຂອງພະເຈົ້າ, Hekalu la Mungu. Výjimečně nám bylo umožněno, když jsme poznali nové české slovo, zopakovat si ho v našich jazycích, abychom se ujistili, že jsme tomu rozuměli. Slovník byl vždy až poslední záchranou.

Kamarád tazatel se nechal inspirovat učitelkou, šel také k tabuli, namaloval jiný dům bez kostelových symbolů a znázornil v domě WC. Přitom změnil svoji definici. Už nemluvil o místnosti, kam se chodíme soustředit, ale o nejmenší místnosti v domě.

Paní učitelce konečně došlo, jaké české slovíčko kamarád hledá - záchod. Souhlasila s původní myšlenkou, že lidé sem chodí přemýšlet a přidala, že sama by podobně definovala spíš Boží chrám. Další studenti se přidali k učitelce, prý i je napadl spíš kostel, když kolega lámanou češtinou pronesl svoji definici.

Ale kolik lidí skutečně chodí na WC přemýšlet o životě? V současnosti asi víc než ti, kdo tak činí v Božím chrámu. Dnes málo koho napadne jít si sednout do kostela, ztišit se, meditovat a přemýšlet o smyslu života a hledat inspiraci. Přitom chrám, jako Boží dům, je k tomu určený.

Noc kostelů, která se koná jednou za rok, je takovým pokusem přiblížit během jednoho večera lidem to, co se v těchto domech odehrává v průběhu roku. Chce také ukázat, že kostel slouží všem. Křesťanská společenství nejsou uzavřenou společností, naopak jsou velmi otevřená, otevřenější než si myslíme. Každý může přijít do kostela kdykoliv, v čase, kdy probíhají koncerty, zajímavé přednášky, bohoslužby. U těch člověk má příležitost si poslechnout slova potěšení, povzbuzení, ale také slova, která mu nastaví zrcadlo. Tzv. kázání, které je ústředním bodem evangelických bohoslužeb, určitě není kárání a není to ani žádné moralizování, jak si mnozí myslí. Je to přemítání nad realitou života.

V kostele se setkáte s lidmi, kteří mají různé životní příběhy, hledají zde oporu a pochopení. Nebo jsou nadšení z nějakého zdaru a chtějí to vyjádřit chvalozpěvem. Kdo je smutný, je povzbuzován, kdo má radost, sdílí ji s ostatními. I faráři, a obecně duchovní, jsou jen lidé z masa a kostí. Nejsou imunní vůči starostem a úskalí života. Ale když si budete chtít povídat o čemkoliv, rádi vám budou naslouchat. To je jejich poslání. Proto se doporučuje navštívit kostel i v čase, kdy se tam nekoná žádná jiná akce. Můžete mluvit s farářem soukromě, nebo si jen tak sednete sám v tichém prostředí, a budete přemítat o životě. V dnešním uspěchaném světě se člověk čas od času potřebuje zastavit a meditovat. A kostel je velmi vhodné místo pro takovou meditaci.

Často potkávám lidi, kteří vyprávějí o časech, kdy chodívali častěji do kostela. Když se ocitnou v kostele u příležitosti křtin a svateb přátel a známých, spustí nostalgické vzpomínky. Mnozí z nich uznávají, že je to naplňovalo. Říkám si, proč nostalgicky vzpomínat, když můžeme kostely navštěvovat a využívat stále?

Mnozí nás straší, že se naše kostely časem změní v mešity, budhistické chrámy atd., a že nám je seberou a budou sloužit cizím bohům. Nevěřím tomu, není k tomu důvod. Přesto se ptám, divili bychom se? Vadilo by nám to, když sami kostely využíváme minimálně? Kdyby k tomu došlo, teprve pak bychom měli důvod nostalgicky vzpomínat, jak jsme se v čele zástupu brávali k Božímu domu, jak zvučně plesal a vzdával chválu hlučící dav, když slavil svátek...

Musíme něco ztratit, abychom si toho začali vážit? Kostel je místem, kde můžeme přemýšlet intenzivněji o jiné dimenzi života, která nás transcenduje. Je místem, kde se může setkat každý s každým, a hlavně s Pánem Bohem, při meditaci, při sdílení, při zpěvu, při naslouchání.

Kostel se vám otevírá, račte dál!

Leonardo Teca, farář

Vidím, jak úžasná může být ekumena, když mají všichni společné cíle

Rozhovor s členem Vězeňské duchovenské péče br. Zdeňkem Turkem (2. část)

Úlohou křesťanů je šířit evangelium. Obnáší to nejen zvěstování Božího slova, ale především schopnost naslouchat trápení druhých, nabídnout lidskou blízkost, porozumění a duchovní podporu v náročných životních situacích. Náš kladenský farní sbor má ve svých řadách člena, který se věnuje již řadu let jako dobrovolník duchovní službě ve věznicích. Je jím kurátor našeho sboru bratr Zdeněk Turek.

V předchozím čísle našeho občasníku jsme si povídali o jeho začátcích ve vězeňské duchovenské službě. Nyní přinášíme pokračování tohoto rozhovoru.

1. Zdeňku, jaké předpoklady musí splňovat člověk, který se chce věnovat službě tohoto typu?

Této službě se mohou věnovat nejen lidé s vysokoškolským teologickým vzděláním, ale i laici. Důležitým předpokladem je tzv. pověření, vydané církví tomu, kdo chce takovouto službu vykonávat. Na proceduru vydání pověření církve je přesně stanovený postup. Pokud církev pověření někomu vydá, dává dotyčnému jednak důvěru a zároveň potvrzuje, že dotyčného zná, a že je pro tuto službu obdarován a připraven jak svými duchovními znalostmi, svými zkušenostmi, tak i osobnostní kvalitou pro práci v tak specificky náročném prostředí, jako je věznice.

Dalším předpokladem je přijetí mezi členy Vězeňské duchovenské péče (*v současné době VDP sdružuje cca 170 členů z různých církví – pozn. aut.*). Zájemce je do VDP přijat na základě pohovoru, při kterém se prověřují nejen jeho vědomosti a charakter, ale hlavně motivace, schopnost komunikace s klienty a také předpoklad, zda dotyčný prostředí věznice ustojí. VDP je zároveň všem přijatým členům oporou a pomocí, jakýmsi supervizorem.

Dále je nutno předložit výpis z trestního rejstříku a absolvovat proškolení a seznámení s řádě dané věznice. Začátečník absolvuje první návštěvy za přítomnosti či s pomocí koordinátora a posléze pracuje s klienty samostatně a s koordinátorem si jen domlouvá termíny návštěv a další organizační záležitosti.

2. Jaký je rozdíl práce vězeňských kaplanů a práce dobrovolníků?

Vězeňští kaplani jsou vlastně profesionálové v tomto oboru. Nejsou zaměstnanci církve, ale Vězeňské služby ČR. Podmínkou pro to, aby se člověk mohl stát kaplanem, je nejen pověření církve, ale také ukončené vysokoškolské vzdělání,

kteřé nemusí být nutně teologického směru, a touha dělat tuto práci profesionálně. Někteří pracují na plný úvazek, jiní na částečný. Většinou také platí, že vstupu do kaplanství předchází alespoň dvouletá praxe dobrovolníka.

Vězeňští kaplani mají pro svou práci větší možnosti, ale také více zodpovědnosti a více povinností. Mají možnost nahlédnout do spisů jakéhokoliv klienta, a tak se o něm dozvědět víc. Svou zkušenost s klientem mohou porovnat s pohledem dalšího personálu, mohou spolupracovat s vězeňskými psychology, sociology a pedagogy. Mohou se coby zaměstnanci po věznici volně pohybovat, a tudíž vyhledávat klienty, kteří o duchovní život mají zájem a zároveň se setkat i s klienty, kteří by jinak na duchovní programy nikdy sami dobrovolně nepřišli.

Dobrovolníci do věznice dochází ve svém volném čase bez nároku na jakoukoliv finanční odměnu, jak jim dovolí jejich časové možnosti. Je dobré docházet pravidelně. Protože přichází, jak se říká, „zvenku“, jsou tak trochu v nevýhodě. Nemohou se volně po věznici pohybovat, a tudíž nemohou ani navštívit klienty, které by chtěli. Jsou závislí na spolupráci s koordinátorem. Lépe to funguje tam, kde koordinátorem je vězeňský kaplan. Tam kde kaplan není, většinou funkci koordinátora zastává vězeňský pedagog, sociolog nebo psycholog. Ti však ne vždy musí být ke spolupráci s dobrovolníkem otevřeni, nebo jim ne vždy na tuto spolupráci vybyde čas.

3. Setkáváš se při své činnosti ve věznicích také s kazateli z jiných církví?

Ano, duchovní ve věznicích jsou z různých církví. Tady vidím, jak úžasná může být ekumena, když všichni mají společné cíle. Do Vinařic dochází zástupci různých církví – římskokatolické, Církev bratrská, adventisté a jiní. V Oráčově spolupracuji s kaplanem, který je z Církve apoštolské. Jezdím i na semináře a různá školení, kde je možné se setkat i se zástupci dalších církví a vždy je to přínosné.

8. Jak vycházíš s personálem věznice – mají zájem o tvou službu?

To je různé. Liší se to od člověka k člověku, záleží na tom, s jakou směnou se ve věznici zrovna duchovní setká, a také s jakou funkcí. Zatím se všemi vycházím dobře. Někteří práci duchovního uznávají, jiní méně a najdou se i tací, kteří tuto práci považují za zbytečnou. Najdou se však i tací, kteří si sami s duchovním rádi popovídají.

Závěrečnou část rozhovoru si budete moci přečíst v dalším vydání občasníku Cesta.

Otázky pokládala Ladislava Pfeferová

Kladenští evangelíci slaví 100. výročí založení ČCE

Farní sbor ČCE v Kladně připravil bohatý program pro oslavy 100. výročí vzniku církve. Příprava započala již loni na podzim návrhem programu, osvětou a jednáním s městem o podpoře a spolupráci, vzhledem k tomu, že statutární město Kladno také plánuje velké oslavy 100. výročí vzniku státu.

Samotné oslavy jsme zahájili 16. ledna 2018 ekumenickou bohoslužbou, při které kázal katolický kněz, pater Martin Chleborad. Bohoslužba byla spojená s koncertem Slávka Klecandra.

Program pokračoval 25. března, kdy k nám do Evangelického kostela zavítal bratr farář Jaroslav Pechar. Ten nejdříve vedl bohoslužbu a potom povídal na téma Medvídek Pú a MEDová církev – alegorické, hořkosladké vyprávění o vzniku a historii Českobratrské církve evangelické.

V dubnu jsme uspořádali v Evangelickém kostele ekumenický karneval pro děti. Program připravily hlavně členky husitské církve. Následovala vernisáž výstavy 10 a víc fotografa Jana Matějky za doprovodu kapely Jazzika (27. dubna 2018). Swing a klasický jazz především z období první republiky zněl Evangelickým kostelem i o 14 dní později na koncertu Revival Swing Bandu Praha.

17. června nám bratr synodní kurátor přijede přednášet na téma „Jak se dělá církev“. I on nejdříve poslouží zvěstí Božího slova. Plánujeme také ekumenickou bohoslužbu „Vděčnosti za domov“. Uskuteční se pravděpodobně 24. 6. 2018 pod širákem.

Na podzim budeme po letní pauzičce pokračovat. V září připravíme výstavu Církev v proměnách času, společně s městem uspořádáme (na náš podnět) nejen pro děti a jejich rodiče hru po stopách historie v Kladně. O svých zážitcích v církvi přijde vyprávět emeritní synodní senior Zdeněk Susa. Jednáme s učitelem Evangelické teologické fakulty UK o přednášce na téma Dějiny ČCE, zatím je předběžně domluven Peter Morée, který přijede 16. září 2018.

Po celý listopad bychom měli mít své zastoupení v obchodním centru Central – kromě výstavy k historii církve počítáme s prodejem zboží chráněných dílen a další charitativní činností. Magické datum 11. 11. bude předurčovat koncert známé skupiny Hlasoplet.

Hlavní oslavy proběhnou v neděli 25. listopadu 2018. Slavnostní bohoslužbu toho dne povede emeritní synodní senior Joel Ruml. Účast slíbil i emeritní synodní kurátor Zdeněk Susa. Zvát budeme též další významné osobnosti – reprezentanty církve. Bude následovat slavnostní oběd a odpolední program s účastí zástupců města a ekumeny. Program zakončíme symbolickým vyhlížením adventu a nového století ČCE z věže kladenského magistrátu s účastí veřejnosti.

16. 12. 2018 uzavřeme rok trvajících oslav vzpomínkovou bohoslužbou s vysluhováním svaté Večeře Páně.

Zájemce prosíme, aby sledovali naše webové stránky www.e-kostel.cz, případně kladno.evangelnet.cz, kde vždy najdou aktuální informace či fotografie a zprávy z proběhlých akcí. Časem tam budou vyvěšeny pozvánky s přesnými termíny koncertů, besed, výstav a mnoho dalších zajímavostí. V případě nejasností nebo zájmu o bližší informace můžete psát na kladno@evangelnet.cz nebo zavolat na telefonní čísla [312 247 442](tel:312247442), [739 244 626](tel:739244626).

Leonardo Teca, farář + Jan Matějka, koordinátor projektu